

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (77)657

Vol. 1977/0211

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

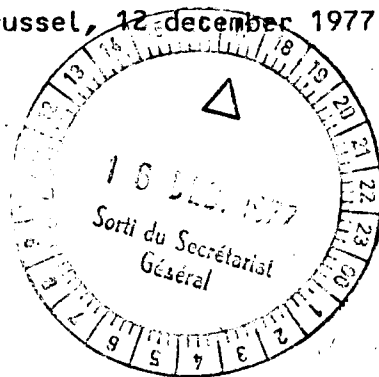
In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(77) 657 def.

Brussel, 12 december 1977

Ontwerp voor een

RESOLUTIE VAN DE RAAD VAN EEN EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

betreffende een actieprogramma van de Europese Gemeenschappen op het stuk van
de veiligheid en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats

(door de Commissie bij de Raad ingediend)

COM(77) 657 def.

ONTWERP

RESOLUTIE VAN DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

BETREFFENDE EEN ACTIEPROGRAMMA VAN DE
EUROPESE GEMEENSCHAPPEN OP HET STUK VAN DE VEILIGHEID
EN DE GEZONDHEIDSBESCHERMING OP DE ARBEIDSPLAATS

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen,

Gezien het ontwerp van de Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

- 1) Overwegende, dat in de resolutie van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 januari 1974 *) betreffende een sociaal actieprogramma wordt voorzien in de opstelling van een actieprogramma op het stuk van de veiligheid en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats;
- 2) Overwegende in het bijzonder dat de Europese Economische Gemeenschap krachtens het bepaalde in artikel 2 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap met name tot taak heeft de harmonische ontwikkeling van de economische activiteit binnen de gehele Gemeenschap, een gestadige en evenwichtige expansie en een toenemende verbetering van de levensstandaard te bevorderen, hetgeen niet mogelijk is zonder een passende bescherming van de gezondheid van de bevolking en evenmin zonder een doeltreffende preventie van de aan het werk verbonden gevaren;
- 3) Overwegende, dat overeenkomstig artikel 117 en 118 van eerdergenoemd Verdrag de Lid-Staten de noodzaak erkennen verbetering van de levensstandaard en van de arbeidsvoorwaarden van de werknemers te bevorderen, zodat de onderlinge aanpassing daarvan op de weg van de vooruitgang wordt mogelijk gemaakt en dat in dit verband de bescherming tegen arbeidsongevallen en beroepsziekten, alsmede de arbeidshygiëne uiterst belangrijke taken zijn;
- 4) Overwegende dat de Staatshoofden en Regeringsleiders tijdens de Conferentie te Parijs van oktober 1972 hebben verklaard, dat de economische expansie tot uitdrukking moet komen in een verbetering van zowel de kwaliteit van het bestaan als van de levensstandaard;

*) PB nr. C 13 van 12 februari 1974, blz. 1

- 5) Overwegende dat het nog steeds grote aantal doden en gewonden, invaliden en zieken ten gevolge van arbeidsongevallen en beroepsziekten een ernstig probleem vormt en een voorwerp van aanhoudende zorg blijft;
- 6) Overwegende dat op communautair niveau moet worden getracht het door het communautair arbeidspotentieel gevormde menselijk kapitaal in stand te houden, alsmede voldoende instrumenten te zoeken en te werk te stellen om een arbeidsklimaat te handhaven of te scheppen dat op de mens en zijn gewettigde aanspraken is afgestemd;
- 7) Overwegende dat voor zulk een inspanning niet alleen een versterkte samenwerking tussen de Lid-Staten en de Commissie vereist is, maar tevens de groeiende betrokkenheid van de sociale partners bij de besluitvorming en de acties op het gebied van de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats op alle niveaus en in het bijzonder in de onderneming;
- 8) Overwegende dat de verbetering van de arbeidsomstandigheden en het arbeidsmilieu globaal moet worden aangepakt en voor alle sectoren van de economie moet gelden;
- 9) Overwegende dat het nodig is hierbij het bij het Besluit van de Raad van 27 juni 1974 *) opgerichte Raadgevend comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats in te schakelen;

Hecht zijn goedkeuring aan het in de bijlage opgenomen actieprogramma;

Neemt ter kennis, dat de Commissie, in het kader van de in het programma omschreven acties, en rekening houdend met name met de daarin genoemde termijnen en prioriteiten, passende voorstellen zal indienen voor een goede tenuitvoerlegging van dit programma.

*) PB nr. L 185 van 9 juli 1974, blz. 15

ACTIEPROGRAMMA VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN OP HET

STUK VAN DE VEILIGHEID EN DE GEZONDHEIDSBESCHERMING OP DE ARBEIDSPLAATS

ACTIEPROGRAMMA VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN OP HET STUK VAN DE
VEILIGHEID EN DE GEZONDHEIDSBESCHERMING OP DE ARBEIDSPLAATS

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

- I - Algemene doelstellingen van een actieprogramma op het stuk van de veiligheid en de gezondheidsbescherming
- II - Omschrijving van de op communautair niveau te ondernemen acties. --

INLEIDING

Een aanzienlijk deel van de bevolking van de negen Lid-Staten is, in verschillende mate, blootgesteld aan talrijke verschillende beroepsrisico's waardoor de gezondheid en de veiligheid in gevaar kunnen komen. De gewoonlijk in de arbeidspathologie erkende gebieden zijn de arbeidsongevallen en de ziekten als gevolg van het werk. Sedert vele jaren worden in de Gemeenschap acties gevoerd om deze op te sporen en te voorkomen, terwijl de nadelige gevolgen ervan geheel of gedeeltelijk door verschillende verzekeringsstelsels worden gecompenseerd.

Ondanks de in alle landen van de Gemeenschap verrichte inspanningen blijft het aantal ongevallen en ziekten, als gevolg van het werk groot. Nog afgezien van het financiële aspect van deze zaak, zijn de menselijke en sociale gevolgen van arbeidsongevallen en beroepsziekten niet in cijfers uit te drukken, want het is niet eenvoudig de morele schade te berekenen of de met de ziekte of het ongeval verbonden gevolgen op langere termijn in aanmerking te nemen. Men kan dus veilig aannemen dat de totale belasting van arbeidsongevallen en ziekten als gevolg van het werk de beschikbare kwantitatieve ramingen verre overtreft.

Verder geperfectioneerde procedures en nieuwe gevarenbronnen worden in de moderne techniek ingevoerd. Bepaalde chemische stoffen worden vervaardigd of gebruikt, zonder dat zij voldoende zijn getest op hun schadelijkheid voor de mens. Alle chemische, fysische, mechanische en biologische agentia alsmede de met het werk samenhangende psycho-sociale factoren moeten tijdig kunnen worden herkend en voldoende onder controle gehouden, om te voorkomen dat eventueel schade voor de gezondheid optreedt of dat de veiligheid ernstig in gevaar wordt gebracht.

Het voorkomen, beperken en uitschakelen, indien dat mogelijk is, van de risico's die aan de arbeid verbonden zijn, lijken de voornaamste elementen van een beleid dat op de veiligheid en de bescherming van de gezondheid van de werknemer is gericht.

De Lid-Staten kunnen weliswaar reeds bogen op een lange traditie in het organiseren van de veiligheid en de preventie, doch zij moeten daarnaast overeenkomen gemeenschappelijk een gecoördineerd, dynamisch en doeltreffend programma uit te voeren om de omstandigheden, waaronder de mens zijn beroep uitoefent, te verbeteren en om te garanderen, dat diens welzijn en de kwaliteit van zijn beroepsleven zo groot mogelijk zijn. Voor de uitvoering van een dergelijk programma moet men niet alleen de denkbeelden en de principes van de acties harmoniseren, doch tevens de technische vooruitgang en de organisatie van de werkzaamheden aan de hand van de dwingende eisen van de veiligheid en de bescherming van de gezondheid concipiëren en richting geven.

Gezien de voortdurende grote ernst van het probleem, moet de Commissie een algemeen beleid ter voorkoming en bestrijding van alle beroepsrisico's stimuleren, bevorderen en ontwikkelen, met name door het verwerven van nieuwe kennis, het stimuleren van het overleg en de coördinatie en door het ontwikkelen van passende communautaire acties op verschillende verantwoordelijkheids- of bevoegdheidsniveaus. Dit programma moet, behalve in de uitwisseling van ervaringen en verbetering van de onderlinge informatie, resulteren in het tot stand komen van een werkelijk verbond van de verantwoordelijke autoriteiten van de Lid-Staten en de sociale partners tegen alle soorten risico's die het werkmilieu oplevert voor de gezondheid en de veiligheid van de mens en voor de samenleving in haar geheel.

In het huidige programma wordt rekening gehouden met de door de Commissie voorgestelde beleidslijnen en met een bepaald aantal onderzoeken en resultaten van besprekingen van de laatste twee jaar. Er wordt tevens rekening gehouden met de ervaring die de Commissie heeft opgedaan in de kolen- en staalindustrie en op nucleair terrein waar, overeenkomstig de bepalingen van de Verdragen tot oprichting van de EGKS en Euratom al jaren onderzoeksprogramma's worden uitgevoerd en acties worden ondernomen voor het harmoniseren en standaardiseren van de preventie en de bescherming ten opzichte van de bijzondere risico's die in deze drie sectoren voorkomen. Dit programma doet geen afbreuk aan andere programma's, zoals dat voor de opheffing van technische handelsbelemmeringen en dat voor de milieubescherming. Ten einde een zo groot mogelijke coördinatie van acties en voorstellen tot stand te brengen, zal bij het doen van voorstellen in het kader van het onderhavige programma rekening worden gehouden met de werkzaamheden die, met name op het gebied van het milieu, reeds krachtens andere programma's zijn ondernomen.

Sommige acties kunnen worden verwezenlijkt in samenwerking of overleg met andere organisaties, met name de Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden en het Europees Centrum voor Beroepsopleiding.

I. ALGEMENE DOELSTELLINGEN VAN EEN ACTIEPROGRAMMA OP HET STUK VAN DE VEILIGHEID EN DE GEZONDHEIDSBESCHERMING

Het essentiële doel van het programma is de verhoging van het beschermingsniveau ten opzichte van beroepsrisico's van allerlei aard, door de preventie, de controle en de beheersing van deze risico's doeltreffender te maken.

Een van de voornaamste voorwaarden voor de verwezenlijking is, dat voor de preventie en de bescherming de volle, onbeperkte medewerking van de sociale partners wordt verkregen.

Elk van de in het programma voorgestelde acties moet worden gezien in de verwachting van een betere organisatie en van een grotere deelneming van de sociale partners in de preventie en in de bescherming van de werknemer. Bovendien moet om profijt te kunnen trekken van de in internationale organisaties opgedane ervaring en om dubbel werk bij het onderzoek of de actie te voorkomen, het overleg tussen de Lid-Staten worden verbeterd met het oog op het ondernemen van een gemeenschappelijke actie binnen de internationale organisaties die zich met de gezondheidsbescherming en de arbeidsveiligheid bezighouden.

Met behulp van dit programma moeten onderstaande algemene doelstellingen kunnen worden bereikt:

- a) verbetering in de zin van een vergroting van de veiligheid, van de middelen waarmee wordt gewerkt waarbij bij de organisatie van het werk tevens rekening wordt gehouden met de gezondheidseisen. Deze verbetering betreft niet uitsluitend de bestaande middelen, maar ook de technische vooruitgang. Deze laatste, die tot uitdrukking komt in het scheppen van nieuwe middelen waarmee wordt gewerkt of in het perfectioneren van bestaande middelen, gaat niet altijd uit van en is niet altijd gericht op de eisen van gezondheidsbescherming en veiligheid; deze moeten reeds bij het ontwerpen van machines, lokaliteiten en installaties een rol spelen en geïntegreerd worden in de verschillende stadia van de fabricage en het in gebruik nemen. Met de zorg voor de gezondheid dient tijdens de verschillende fasen van de vervaardiging en het gebruik van chemische stoffen eveneens rekening te worden gehouden.

Er bestaat een nauwe samenhang tussen de preventie van arbeidsongevallen en ziekten als gevolg van het werk enerzijds en anderzijds de organisatie van de werkzaamheden en de opleiding en de voorlichting over veiligheid en gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats. Het is dringend noodzakelijk de conventionele methoden te herzien en te vernieuwen en zodoende een doeltreffender preventiestrategie in het arbeidsmilieu te formuleren.

Indien blootstelling aan beroepsrisico's niet kan worden vermeden, dient deze tot een aanvaardbaar minimum te worden beperkt, dat voor alle werknemers in de Gemeenschap geldt en uitgaat van een gemeenschappelijke grondslag van denkbeelden en concrete gegevens.

Ten einde de toepassing van preventiemaatregelen beter te controleren, moet het toezicht op de gezondheid en de arbeidsomstandigheden worden versterkt, met name op grond van de aan de eisen van deze tijd aangepaste richtlijnen voor de arbeidsgeneeskunde, -hygiëne en -veiligheid.

- b) Verbetering van de kennis ten einde de risico's te herkennen en te beoordelen alsmede de preventie- en controlemethoden te perfectioneren.

Aangezien hier uiteenlopende, ingewikkelde factoren een rol spelen, moet aan het onderzoek naar de oorzaken (ongevallenetiologie) voorrang worden verleend. Er moeten betrouwbare, vergelijkbare statistieken worden opgesteld. Het bestaande speurwerk moet worden gecoördineerd. Het bevorderen van nieuw onderzoek is een noodzakelijke voorwaarde voor elke communautaire actie op het stuk van de arbeidsgeneeskunde, -hygiëne en -veiligheid.

- c) Verbetering van het menselijk gedrag, met het oog op de bevordering en ontwikkeling van het besef voor de veiligheid en de gezondheidsbescherming.

Naast de technische preventie en bescherming, moet een echte veiligheids-pedagogie alsmede voorlichting met betrekking tot de gezondheidsbescherming tot stand komen die thans nog niet bestaan en van toepassing zullen zijn volgens principes en modaliteiten die bij de verschillende onderwijsniveaus en bij alle niveaus, van hoog tot laag, in de onderneming passen.

II. OMSCHRIJVING VAN DE OP COMMUNAUTAIR NIVEAU TE ONDERNEMEN ACTIES

Om deze algemene doelstellingen te kunnen verwezenlijken, zijn talrijke acties nodig waarbij verschillende wetenschappelijke disciplines dienen te worden betrokken. Deze acties moeten uitgaan van de daadwerkelijke betrokkenheid van het individu bij de zorg voor zijn gezondheid en veiligheid en zij moeten de sociale partners en de beroepsorganisaties ertoe brengen, een actieve rol te spelen bij het opstellen en uitvoeren van een beleid dat op preventie van de risico's op de arbeidsplaats is gericht.

In verband met deze algemene doelstellingen worden de volgende zes concrete acties overwogen, gerangschikt volgens bepaalde uitvoeringstermijnen:

- 1) Integratie van de veiligheid in de verschillende fasen van het ontwerp, de produktie en de exploitatie;
- 2) Vaststelling van de limieten voor de verontreiniging en de schadelijke invloeden waaraan de werknemers op de arbeidsplaats zijn of kunnen worden blootgesteld;
- 3) Ontwikkeling van het toezicht op de veiligheid en de gezondheid van de werknemers;
- 4) Ongevallen- en ziekte-etilogie en beoordeling van de arbeidsrisico's;
- 5) Coördinatie en bevordering van het onderzoek naar de arbeidsveiligheid en de gezondheidsbescherming;
- 6) Ontwikkeling van het besef voor veiligheid en gezondheidsbescherming, met behulp van onderwijs en opleiding.

Actie 1

Integratie van de veiligheid in de verschillende fasen van het ontwerp, de produktie en de exploitatie

Motief en doel

Ter bevordering van de integratie van de veiligheid zal de Commissie voorstellen doen voor acties met als voornaamste doel, de harmonisatie of verbetering vanuit veiligheids oogpunt van de principes en het ontwerp van arbeidsplaatsen, machines, apparatuur en installaties, alsmede de opstelling of de coördinatie van daarmee verband houdende instructies en van gebruiksaanwijzingen voor gevaarlijke stoffen.

Tegenwoordig wordt het beginsel van de geïntegreerde veiligheid algemeen erkend als conditio sine qua non voor elke preventieve actie, en men houdt zich hier zowel nationaal als internationaal steeds meer aan. Bij alle beslissingen betreffende de ondernemingen (opzet en bouw van de fabriek, aankoop en gebruik van de installaties, organisatie van de produktie, arbeidsmethoden enz.) dient meer rekening te worden gehouden met het veiligheidsaspect. Ook bij het ontwerpen en vervaardigen van machines en gereedschappen dient de veiligheid in het gebruik van tevoren te worden onderzocht en zo veel mogelijk te worden gegarandeerd, en de gezondheid van de werknemer te worden beschermd. Dezelfde overwegingen dienen bij het vervaardigen en in het verkeer brengen van gevaarlijke stoffen een rol te spelen.

De ergonomische principes worden bij het zoeken naar een grotere veiligheid nog niet voldoende toegepast. In het bijzonder wordt de ergonomie van het ontwerp, hoewel zij in de landen van de Gemeenschap reeds bekend is, nog niet voldoende toegepast, in vergelijking met de inspanningen die men zich op dit gebied in Scandinavië en in de verenigde Staten getroost.

De resultaten van het in de kolen- en staalindustrie sedert enige jaren verrichte onderzoek, kan als illustratie en als voorbeeld dienen voor de op communautair niveau in andere industriële sectoren te nemen initiatieven.

De Commissie overweegt op dit gebied maatregelen om de toepassing van deze beginselen aan te moedigen; deze kunnen dan geleidelijk de grondslag gaan vormen voor wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen of bijgewerkte technische voorschriften, ten einde de thans in talrijke industriële of agrarische bedrijven bestaande situatie te verbeteren. Deze maatregelen zullen voornamelijk betrekking hebben op:

a) de bouw en inrichting van bedrijven. Van de vele factoren waarmee rekening moet worden gehouden, noemt de Commissie: ventilatie en verlichting, temperatuur, bescherming tegen een val in de vrije ruimte en tegen vallende, zware voorwerpen, tegen brand, lawaai en trillingen, gassen, stoom en stof, aanleg van werk- en vluchtwegen en plaats van ramen en deuren.

b) organisatie van het werk binnen het bedrijf of tussen verscheidene bedrijven.

De onderstaande punten zullen bijzondere aandacht krijgen: uitrusting en inrichting van arbeidsplaatsen, arbeidsplaatsen in de open lucht, veiligheids-signalering, uitvoering van gevaarlijke werkzaamheden, verboden toegang of oponthoud, intern transport, controles, onderhoudswerkzaamheden, proefdraaien van installaties, coördinatie van werkzaamheden binnen het bedrijf, coördinatie van de werkzaamheden van verschillende diensten van een en hetzelfde bedrijf of van verschillende bedrijven enz.

c) fabricage en gebruik van machines, apparatuur en gereedschappen. Dit is het voornaamste werkterrein voor de toepassing van de technische preventie, die zowel sociaal als economisch van het grootste belang is. In deze sector zijn langduriger voorbereidende werkzaamheden voor de harmonisatie noodzakelijk.

Met het veiligheidsaspect van het vervaardigen van machines en apparaten is reeds in het algemeen programma van 28 mei 1969 voor de opheffing van de technische belemmeringen voor het handelsverkeer *) rekening gehouden.

Daarnaast is er nog sprake van gevaren die inherent zijn aan het gebruik van machines en apparaten; er moet een procedure voor het uitwisselen van informatie en ervaringen worden ingesteld, ten einde gevaren van die aard te onderkennen. De Raad had overigens reeds in 1969 de aandacht gevestigd op de mogelijkheid eventueel op de vervaardiging van machines en apparaten betrekking hebbende communautaire harmonisatierichtlijnen aan te vullen met gebruiksregels. Er moeten passende wenken en voorschriften, aan de hand waarvan bestuursrechtelijke bepalingen op communautair niveau kunnen worden opgesteld, tot stand komen.

d) omgaan met gevaarlijke stoffen en preparaten

Er dient een communautaire actie te worden gevoerd betreffende het omgaan met gevaarlijke stoffen en preparaten, ten einde de praktische organisatie van de veiligheid, dat wil zeggen: behandeling op de arbeidsplaats, opslag

*) PB nr C 76 van 17 juni 1969.

en merken van vaten en leidingen te verbeteren. Technische en gezondheids-technische beschermende maatregelen, arbeidsverboden en -beperkingen, werktijden en medische beschermende maatregelen dienen eveneens op communautair niveau te worden geharmoniseerd. Het in het verkeer brengen van gevaarlijke stoffen (indeling, etikettering en verpakking) wordt in de programma's "Opheffing van de technische belemmeringen voor het handelsverkeer" en "Milieu" behandeld.

Inhoud

Enkele van de hierboven opgesomde doelstellingen kunnen slechts op middellange en lange termijn worden bereikt. De keuze van de te bestuderen problemen zal worden gedaan op grond enerzijds van de door de betrokkenen uitgesproken verlangens of de door hen gegeven richtsnoeren, die vooral op de praktijk moeten zijn gericht, en anderzijds op de dringende behoeften die het gevolg kunnen zijn van onvoorziene gevaarlijke situaties, zoals ongevallen of rampen, of kunnen blijken wanneer nieuwe kennis wordt opgedaan over het effect van chemische stoffen en de noodzaak het gebruik ervan te controleren uit het oogpunt van gezondheidsbescherming.

De Commissie is voornemens onderstaande onderwerpen bij voorrang te bestuderen:

a) wat de bouw en inrichting van bedrijven betreft:

- 1) De organisatie en inrichting van landbouwbedrijven. Aangenomen mag worden, dat de eisen waaraan het moderne landbouwbedrijf moet voldoen van dezelfde aard zijn als die welke voor industriële ondernemingen gelden. Met deze eisen is meestal in de nationale voorschriften nog geen rekening gehouden en dus zou het goed zijn dit op communautair niveau te doen.
- 2) bestrijding van lawaai en trillingen. Op dit gebied zijn bijzondere inspanningen op korte en middellange termijn noodzakelijk. De voornaamste taak is het optimaal geluidsniveau van de machines vast te stellen aan de hand van gezondheidstechnische gegevens, en van een beoordeling van de tot nu toe bij het speurwerk en bij het onderzoek naar in de praktijk opgedane ervaring (bij voorbeeld het gebruik van reeds ontwikkelde, weinig lawaai producerende machines) verkregen resultaten. Na overleg met nationale deskundigen, zullen de geluidsemissieniveaus via richtlijnen worden vastgesteld; hierbij zal vooral met de praktische modaliteiten voor de bescherming van de werknemers rekening worden gehouden.

b) wat de interne organisatie van het werk in de bedrijven betreft

- 1) het intern transport. Het intern transport, met name de veilige organisatie van de werkwegen moet worden bestudeerd en hiervoor moeten passende praktische instructies worden opgesteld. Het gaat hier om een sector waar de ongevallenfrequentie bijzonder hoog is.

- 2) veiligheidssignalering op de arbeidsplaats. In richtlijn nr. 77/576/EEG van de Raad van 25 juli 1977, betreffende de veiligheidssignalering op de arbeidsplaats, wordt de voortdurende aanpassing van deze signalering aan de technische vooruitgang en aan internationale harmonisatie-aanbevelingen verplicht gesteld.

Voor deze aanpassing wordt een Comité opgericht, dat regelmatig bijeenkomt. Deze actie, die in 1977 is begonnen, zal in 1978 en 1979 worden voortgezet met voorstellen voor richtlijnen.

- 3) coördinatie van de werkzaamheden van primaire en secundaire ondernemingen.

Voor interne en externe samenwerking van primaire en secundaire ondernemingen (onderaannemers) is een speciaal technisch veiligheidsonderzoek noodzakelijk. In de praktijk, en dat geldt met name voor de coördinatie van de samenwerking tussen verscheidene onafhankelijke ondernemingen, moeten nog heel wat problemen worden opgelost. Een communautaire bestudering van deze vraagstukken is noodzakelijk, waarna deze coördinatie met behulp van passende juridische instrumenten tot stand moet worden gebracht.

- c) wat de fabricage en het gebruik van machines, apparaten en gereedschappen betreft

Naast het werk dat in het kader van de opheffing van de technische belemmeringen voor het handelsverkeer ten aanzien van het ontwerpen en vervaardigen van machines, apparaten en gereedschappen is verricht, lijkt het noodzakelijk op korte of middellange termijn te kunnen beschikken over gemeenschappelijke regels voor het gebruik van: landbouwmachines, hijstoestellen, in de bouwnijverheid gebruikte machines, metalen bouwsteigers en houtbewerkingsmachines. Afhankelijk van de omstandigheden en van de resultaten van het te organiseren overleg, zullen dergelijke regels in de vorm van handleidingen of van richtlijnen worden gegoten.

- d) wat het omgaan met gevaarlijke stoffen betreft:

Het omgaan met gevaarlijke of toxische stoffen moet met voorrang bestudeerd worden, waarna aan de Lid-Staten gemeenschappelijke voorschriften moeten worden voorgesteld. Het gaat hier in de allereerste plaats om een praktische benadering; deze zal in eerste instantie worden toegepast op de beschermingsproblemen rond het gebruik van pesticiden en herbiciden in de landbouw.

Voor andere produkten doen zich problemen van dezelfde aard voor; dit zijn arsenicum, lood, kwik, cadmium, chroom, nikkel, plantaardig stof, biologische verontreinigen enz.

Naarmate de kennis over het toxisch effect van deze produkten, zoals bedoeld

in artikel 5 van actie 2, groter wordt, zullen voor alle produkten die bij het bewerken problemen opleveren en die een gevaar voor de gezondheid betekenen, praktische handleidingen worden samengesteld.

Actie 2

Vaststelling van de limieten voor de verontreiniging en voor de schadelijke invloeden waaraan de werknemers op de arbeidsplaats zijn of kunnen worden blootgesteld

Motief en doel

De limieten voor de blootstelling van de werknemers aan verontreiniging en schadelijke invloeden, vormen essentiële gegevens voor de organisatie van de preventie en de controle van een groot aantal beroepsrisico's. Het is daarom van belang dat de Commissie op communautair niveau de harmonisatie tot stand brengt van de filosofie, de methodiek en de normen aan de hand waarvan de limieten voor de blootstelling door de Lid-Staten worden vastgesteld.

Op communautair niveau bestaan reeds de bij de richtlijn van 1959 goedgekeurde en onlangs, bij de richtlijn van juni 1976, gewijzigde normen voor stralingsbescherming; zij zijn een voorbeeld voor gemeenschappelijk gezondheidsbeleid ten opzichte van een industrieel risico dat zowel voor de werknemers als voor de rest van de bevolking van belang is en waarvan de uitgangspunten voor de gehele Gemeenschap uniform zijn. Dit voorbeeld dient tot de andere verontreinigende stoffen waarmee men op de arbeidsplaats in contact komt te worden uitgebreid.

Bovendien kunnen reeds nu, op grond van het sedert vier jaar door de Commissie met name in het kader van het programma in zake het milieu, verrichte onderzoek en de met bepaalde milieuverontreinigende stoffen opgedane ervaring, concrete voorstellen voor acties worden ingediend ten aanzien van bepaalde specifieke verontreinigende stoffen die in het bijzonder voor het arbeidsmilieu van belang zijn.

Maar afgezien van deze acties op korte termijn, overweegt de Commissie op communautair niveau, rekening houdende met de internationaal met name van de zijde van de WGO en de IAO beschikbare resultaten, de schadelijke of ongewenste uitwerkingen van de blootstelling aan verontreinigende stoffen onder gegeven omstandigheden objectief te gaan analyseren en daaruit schadelijkheidscriteria af te leiden, waarop aanvaardbare limieten voor de blootstelling van de werknemers kunnen worden gebaseerd. Een dergelijke actie heeft op een zeer groot aantal stoffen betrekking en zal zich uitbreiden naar mate het thans lopende onderzoek naar industriële toxiciteit vordert.

Voor de bescherming van de menselijke gezondheid tegen chemische produkten is een ingewikkelde toxicologische evaluatie nodig, waarvan men thans de

onvolledigheid erkent. Ten aanzien van carcinogene stoffen, dient de Commissie een prioriteitsactie te voeren, omdat algemeen wordt erkend dat een groot aantal vormen van kanker bij de mens te wijten zijn aan externe factoren; hiertoe behoren mede de chemische produkten waarmee men op de arbeidsplaats in aanraking komt.

Inhoud

De volgende acties worden door de Commissie overwogen:

1) Niet-ioniserende stralingen en andere fysische agentia

Ten aanzien van niet-ioniserende straling zal de Commissie te beginnen in 1978 voorstellen voorleggen voor richtlijnen betreffende microgolven, laserstralen, ultra-violette stralen en ultrasone trillingen, naar analogie van de voor de stralingsbeschermingsnormen gevolgde procedure.

2) Harmonisatie van de blootstellingslimieten

De Commissie overweegt zo snel mogelijk een vergelijkend onderzoek te gaan instellen naar de in de Lid-Staten bestaande voorschriften en aanbevelingen betreffende de toelaatbare niveaus van blootstelling van werknemers aan toxische stoffen of schadelijke fysische invloeden.

De in de verschillende landen aanvaarde waarden lopen uiteen, de gebruikte terminologie is niet dezelfde en de begrippen die als grondslag voor de vaststelling van de limieten dienen, berusten niet op dezelfde principes. Harmonisatie is dus noodzakelijk en de Commissie zal een ontwerp indienen voor een algemene richtlijn, waarin de blootstellingsniveaus, eventueel aangepast aan de jongste wetenschappelijke gegevens en internationale informatie waarover de Commissie beschikt, worden gecoördineerd en geharmoniseerd; dit zal voor 1979 zijn beslag kunnen krijgen. Deze actie op korte termijn heeft het voordeel dat op communautair niveau snel een harmonisatie tot stand wordt gebracht, zonder dat gewacht wordt op het afsluiten van het onderzoek dat momenteel zowel door de Commissie als in de Lid-Staten op het gebied van de toxicologie in het beroep wordt uitgevoerd.

3) Richtlijnen ten aanzien van bijzondere toxische stoffen

De onder 2) bedoelde algemene harmonisatie dient te worden aangevuld met specifieke richtlijnen, zoals de Commissie reeds heeft voorgesteld voor monomeervinylchloride en in de naaste toekomst zal doen voor asbest, lood, kwik, oplosmiddelen, koolmonoxyde, lawaai en trillingen. Op grond van het lopende, door de Commissie verrichte onderzoek en de huidige stand van de wetenschap kunnen reeds nu voor de hierboven genoemde verontreinigende stoffen blootstellingsniveaus worden vastgesteld, die vanuit het oogpunt van de gezondheidsbescherming aanvaardbaar zijn.

4) Carcinogene stoffen

De bijzondere actie van de Commissie ten opzichte van deze stoffen voor zover die in het arbeidsmilieu voorkomen, bestaat uit:

- het verzamelen van gegevens over de verspreiding van carcinogene stoffen en de concentratie daarvan in het arbeidsmilieu;
- het verzamelen en analyseren van medische gegevens;
- het preciseren van onderzoeksmethoden die gemakkelijk kunnen worden toegepast;
- het vaststellen van de laagst mogelijke niveaus of, zo nodig, het verbieden van een aantal carcinogene produkten die in het arbeidsmilieu voorkomen.

5) Toxicologische evaluatie

De toxicologische evaluatie staat centraal bij de beoordeling van de risico's voor de gezondheid als gevolg van het voorkomen van talrijke chemische en biologische agentia in het arbeidsmilieu. Zij kan slechts worden uitgevoerd, wanneer men voldoende weet over de uitwerking van deze agentia op de mens. De door de Commissie aanvaarde methodiek voor de beoordeling van de gevaren van de verontreinigende stoffen voor het milieu in het algemeen, is gebaseerd op het onderzoek naar de schadelijkheidscriteria, waaruit men aanvaardbare niveaus voor de blootstelling van de mens kan afleiden. De reeds door de Commissie verzamelde gegevens over de uitwerking op de gezondheid van de verontreinigende stoffen in de stedelijke atmosfeer en van bepaalde stoffen die het water verontreinigen, vormen het uitgangspunt voor de beoogde actie in het arbeidsmilieu. Voorrang zal worden gegeven aan de volgende stoffen: arsenicum, cadmium, chroom, ijzeroxyden, nikkel, plantaardig stof, ozon, stikstofoxyden en biologische verontreinigingen. De Commissie moet, rekening houdende met wat internationaal reeds onderzocht en gepland wordt, de kennis die voor de objectieve beoordeling van het gevaar van de in het arbeidsmilieu aanwezige toxische stoffen nodig is, bij voorrang uitbreiden en ontwikkelen. Deze actie moet resulteren in richtlijnen betreffende de blootstellingslimieten voor de werknemers, en tevens in het opstellen van praktische handleidingen voor het zonder gevaar omgaan met deze stoffen in het arbeidsmilieu. De Commissie denkt deze actie te kunnen voeren door een serie onderzoeken te doen en wetenschappelijk en technisch overleg te plegen. Bij de uitvoering van dit deel van haar programma, zal de Commissie worden bijgestaan door een Wetenschappelijk comité voor de toxicologie, dat eind 1977 moet worden opgericht.

Actie 3

Ontwikkeling van het toezicht op de veiligheid en de gezondheid van de werknemer

Motief en doel

Hoewel limieten voor de blootstelling van de werknemer en veiligheidsvoorschriften noodzakelijke elementen zijn bij de organisatie van de preventie, moeten tevens verschillende vormen van permanent, goedgericht toezicht worden ingesteld, om overeengekomen maatregelen en de in het arbeidsmilieu voorgeschreven blootstellingsniveaus te controleren.

Dit toezicht moet op communautair niveau worden geharmoniseerd en gecoördineerd.

Het toezicht op de gezondheid en de veiligheid van de werknemers wordt op verschillende, op elkaar aansluitende manieren uitgeoefend:

- a) toezicht op de doeltreffendheid van de voorschriften inzake de individuele of collectieve veiligheid en bescherming voor machines, uitrusting en installaties;
- b) toezicht op de arbeidshygiëne en -omstandigheden, aan de hand waarvan de soort blootstelling aan de verschillende fysische, chemische en biologische agentia die in het arbeidsmilieu voorkomen wordt beoordeeld;
- c) toezicht op de gezondheidstoestand en het gedrag van de werknemer dat tot het terrein van de arbeidsgeneeskunde behoort;
- d) buitengewoon toezicht in verband met het verrichten van werkzaamheden waaraan ongewone risico's zijn verbonden;
- e) waakzaamheid ten aanzien van de toxiciteit in de industrie;
- f) inspectie.

De Commissie is van oordeel, dat de beginselen en de methoden voor het toezicht op communautair niveau moeten worden geharmoniseerd. Bovendien moeten de werknemers, hetzij rechtstreeks, hetzij via bestaande organen en instellingen, bij de controle en het toezicht in de onderneming worden betrokken.

Met behulp van de beoogde oplossingen, moet de volledige medewerking van de werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers aan de organisatie van dit toezicht in de praktijk en wel op verschillende niveaus wat actie en verantwoordelijkheid betreft worden verwezenlijkt.

Inhoud

a) Toezicht op de doeltreffendheid van de veiligheids- en beschermingsmaatregelen

De opzet en de uitvoering van het toezicht verschillen al naar gelang het land, de voorschriften en de werkzaamheden in kwestie. Na een analyse van de voorschriften waarop dit toezicht momenteel berust, zullen passende voorstellen bij de Raad worden ingediend, ten einde de organisatie van deze vorm van control waarbij de vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers zo veel mogelijk dienen te worden betrokken, te harmoniseren en te versterken.

b) Toezicht op de arbeidshygiëne en -omstandigheden

Het toezicht op de concentratie van verontreinigende stoffen in het arbeidsmilieu en op de intensiteit van de milieufactoren is een noodzakelijk element in de organisatie van de preventie en de controle.

In de Lid-Staten bestaan weliswaar meetprogramma's, maar hieraan liggen verschillende methodes en soms zelfs verschillende principes ten grondslag. Op communautair niveau dienen deze metingen voor wat de bemonstering, de techniek en de periodiciteit betreft te worden geharmoniseerd.

Nadat de Commissie deze verschillende methodes heeft geanalyseerd zal zij programma's voor onderlinge vergelijking en referentiemethodes opstellen voor het vaststellen van de belangrijkste verontreinigende stoffen waarmee men in het arbeidsmilieu in aanraking komt.

In het bijzonder zal worden getracht de ontwikkeling van nieuwe toezicht- en meetmethoden voor de individuele blootstelling te bevorderen. Analooq hieraan zal de Commissie trachten reeds bestaande menselijke biologische indicatoren toe te passen en nieuwe indicatoren te vinden waarmee een wijziging in de gezondheidstoestand vroegtijdig kan worden ontdekt. De Europese lijst van beroepsziekten zal als referentiedocument dienen bij het vaststellen van prioriteiten voor deze actie, die in 1978 van start zal gaan. Er zal niet alleen rekening worden gehouden met factoren van individuele gevoeligheid - die ten opzichte van bepaalde verontreinigende stoffen van groot belang kunnen zijn - en met de arbeidsplaats, waarmee groepen die aan grote beroepsrisico's zijn blootgesteld kunnen worden geïdentificeerd, maar ook met bepaalde groepen werknemers, zoals jongeren en vrouwen.

c) Toezicht op de gezondheid van de werknemer

In het kader van artikel 118 van het Verdrag tot oprichting van de EEG dient men de bedrijfsgeneeskunde te zien als een van de terreinen van de nauwe samenwerking welke de Commissie tot taak heeft tussen de Lid-Staten te bevorderen op sociaal gebied, met name op het terrein van de arbeidsvoorwaarden en van de bescherming tegen arbeidsongevallen en ziekten als gevolg van het werk.

Onder het uitoefenen van "bedrijfsgeneeskunde" wordt volgens de aanbeveling van 1962 met betrekking tot de bedrijfsgeneeskundige diensten van de ondernemingen een dienst bedoeld die haar functie uitoefent op de plaatsen waar arbeid wordt verricht of daar vlak bij en die bedoeld is om:

- a) de werknemers te beschermen tegen elk gevaar voor hun gezondheid dat kan voortvloeien uit hun arbeid of uit de omstandigheden waaronder die arbeid wordt verricht;
- b) bij te dragen aan de lichamelijke en geestelijke aanpassing van de werknemers, in het bijzonder door de arbeid aan te passen aan de werknemers en door hun werk te verschaffen waarvoor zij geschikt zijn;
- c) bij te dragen aan het bereiken en in stand houden van de hoogst mogelijke graad van lichamelijk en geestelijk welzijn van de werknemers.

Bovendien is in de Aanbeveling nr. 112 van de IAO het principe vastgelegd dat de bedrijfsgeneeskundige diensten in eerste aanleg een preventief karakter moeten dragen en een werkterrein afgebakend, dat zowel het opsporen van beroepsrisico's omvat als de wederaanpassing van werknemers, de fysiologische en psychologische bestudering van de arbeidsplaats, de hygiëne van de installaties, het medisch onderzoek bij indiensttreding en controle-onderzoek, eerste hulp bij ongelukken en speurwerk op het gebied van de arbeidsgeneeskunde.

Er moet een verdere harmonisatie worden gepland, en wel betreffende systemen voor het organiseren van bedrijfsgeneeskundige diensten, zodat de werkzaamheden van de arbeidsgeneeskundige beter worden geïntegreerd in het systeem van toezicht op de veiligheid en de gezondheid van de werknemer, zoals in dit actieprogramma wordt voorgestaan.

Deze herziening zal in 1978 ter hand worden genomen en wel door middel van gericht overleg met de betrokkenen. Het resultaat hiervan zal een richtlijn betreffende de organisatie van bedrijfsgeneeskunde in de Lid-Staten van de Gemeenschap moeten zijn, die in 1979 moet worden voorgesteld.

d) Bijzonder toezicht

In een groot aantal ondernemingen bestaan op bepaalde arbeidsplaatsen grotere risico's dan gemiddeld; bepaalde, afzonderlijk opgedragen werkzaamheden kunnen ook een blootstelling aan het risico met zich meebrengen die groter is dan die waar men onder de normale arbeidsomstandigheden mee te maken krijgt of groter dan het vastgestelde blootstellingsniveau. Voorbeelden zijn: hulp- en reddingsdiensten bij ongevallen, onderhouds- of reparatieploegen, virologische laboratoria, instituten waar sera of vaccins worden vervaardigd enz.

Op communautair niveau dient een uitwisseling van informatie en ervaringen over de gevallen waarin deze gebeurtenissen plaatsvinden tot stand te worden gebracht. Op grond daarvan moeten de beginselen en de criteria voor dit bijzondere toezicht worden vastgesteld.

e) Waakzaamheid ten aanzien van toxiciteit in de industrie

De Commissie is voornemens een systeem op te zetten voor de waakzaamheid ten aanzien van de toxiciteit in de industrie, ten einde met name te voldoen aan een aanwijzing van de IAO. Hierdoor zal alle informatie over een ergens in een bedrijfstak geconstateerde schadelijke uitwerking van een toxische stof centraal worden opgeslagen. Dit systeem zou moeten rusten op sterk gespecialiseerde centra, die de van de bedrijfsgeneeskundige diensten afkomstige informatie kunnen analyseren en doorgeven aan personen of instellingen die daarbij belang hebben.

Nadat de Commissie het nodige overleg heeft gepleegd, zal zij een passend voorstel bij de Raad indienen.

f) Inspectie

De inspectie van de arbeidsveiligheid, -geneeskunde en -hygiëne dient zodanig te worden georganiseerd dat deze ten volle de verantwoordelijkheid en de controletaken op zich kan nemen; de nadruk dient daarbij op de preventie te liggen. In nauwe samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten moeten de nodige maatregelen worden genomen om de inspectie in deze zin op nationaal niveau te versterken en uit te breiden. De Commissie is voornemens de rol van de inspectie die in elk van de Lid-Staten voor de uitvoering van de bestuursrechtelijke bepalingen ten aanzien van de gezondheid, de hygiëne en de arbeidsveiligheid verantwoordelijk is te herzien. Deze herziening zal betrekking hebben op de diploma's, getuigschriften en andere bewijzen van bekwaamheid, alsmede op de bevoegdheden en de omvang van de op dit gebied uit te oefenen verantwoordelijkheden.

Actie 4

Ongevallen- en ziekte-etiologie en beoordeling van de arbeidsrisico's

Motief en doel

Het ongevallen- of ziekterisico kan slechts objectief worden beoordeeld wanneer men over betrouwbare methoden beschikt om de omvang, de ernst en de ontwikkeling in de tijd vast te stellen en in het algemeen een betere kennis te verwerven van de verschillende factoren die bij de genese van arbeidsongevallen en ziekten als gevolg van het werk een rol spelen.

Statistieken zijn onontbeerlijke instrumenten voor de analyse en de interpretatie van de feiten en voor de beoordeling van de door de toepassing van een op preventie gericht beleid verkregen resultaten.

Verbetering van de statistieken en van hun onderlinge vergelijkbaarheid, harmonisatie van de methodieken en nauwkeuriger interpretatie van de daardoor verkregen gegevens, vormen een aanzienlijke steun voor de ontwikkeling van een betere organisatie van het werk voor wat de preventie betreft. Omdat de benadering niet gelijk is, moet onderscheid worden gemaakt tussen de acties die op de arbeidsongevallen zijn gericht en die welke op de ziekten als gevolg van het werk betrekking hebben.

Met behulp van deze acties moet een betere kennis worden verkregen van de verschillende factoren die bij de genese van arbeidsongevallen en ziekte als gevolg van het werk een rol spelen, en daaruit moeten praktische consequenties worden getrokken voor het tot stand brengen van een doelmatiger preventie en bescherming ten opzichte van de beroepsrisico's. Zo kan de bescherming van de werkende mens, uitgaande van de preventie, op een objectieve, realistische basis worden georganiseerd.

Bovendien zal bijzondere aandacht worden geschonken aan het vaststellen van de economische en sociale kosten van arbeidsongevallen en ziekten als gevolg van het werk, ten einde met name de prioriteiten voor de op preventie gerichte actie vast te stellen.

Bij het opzetten van deze acties zal rekening worden gehouden met de pogingen tot harmonisatie van andere internationale organisaties en met name met het werk dat door de IAO is of nog wordt verricht.

Inhoud

Deze acties betreffen respectievelijk de arbeidsongevallen en de ziekten als gevolg van het werk.

In twee sectoren bestaan reeds communautaire statistieken voor arbeidsongevallen; dit zijn de ijzer- en staalindustrie en de kolenmijnindustrie. Op grond van de in deze sectoren opgedane ervaring, is de Commissie voornemens communautaire statistieken betreffende andere sectoren op te stellen, diepgaand sectorieel onderzoek te laten instellen en de definities en de wijze van aangifte van ongevallen te harmoniseren ten einde de ongevallenetiologie te verfijnen.

Voorbereidend onderzoek is in uitvoering; de actie zal in 1979 de eerste resultaten opleveren.

De op nationaal niveau verzamelde statistieken over ziekten als gevolg van het werk hebben gewoonlijk slechts betrekking op de beroepsziekten en zij worden op verschillende grondslagen vastgesteld, die geen enkele vergelijking mogelijk maken. Op dit gebied bestaan geen communautaire statistieken en het is zaak in eerste instantie een gemeenschappelijke methodiek te ontwerpen om de bestaande nationale statistieken bruikbaar te maken. De Commissie is derhalve voornemens, de nationale statistische informatie te verzamelen, ze te analyseren en voorstellen te doen voor een methode voor een gemeenschappelijke benadering waardoor de evaluatie mogelijk wordt van de sterfte-, ziekte- en absentiecijfers en de ontwikkeling daarvan in de tijd.

Over deze nieuwe problemen moet een nauwe samenwerking met de nationale bureaus voor de statistiek en de nationale organisaties voor sociale zekerheid tot stand worden gebracht.

Van deze actie op middellange termijn zullen de eerste resultaten pas na twee of drie jaar beschikbaar zijn.

Actie 5

Coördinatie en bevordering van het onderzoek naar de gezondheidsbescherming en de arbeidsveiligheid

Motief en doel

De in het onderhavige programma beoogde acties moeten wetenschappelijk worden ondersteund door een gecoördineerd en/of gemeenschappelijk uitgevoerd onderzoekprogramma dat zowel betrekking heeft op het effect van de verontreinigende en schadelijke stoffen op de gezondheid of omvang daarvan, als op de ontwikkeling van betere, minder verontreinigende technieken binnen de onderneming, waardoor tevens het milieu in het algemeen minder wordt bedreigd.

De samenwerking tussen de instituten en de laboratoria van de Lid-Staten moet worden georganiseerd en versterkt ten einde dubbel werk te vermijden, ervoor te zorgen dat de beschikbare financiële middelen doeltreffender worden aangewend en zo nodig een combinatie van sterk gespecialiseerde laboratoria tot stand te brengen voor problemen die in één Lid-Staat niet kunnen worden opgelost.

Bovendien moet onderzoek worden verricht op gebieden waar nog weinig of niets is gedaan, zoals de landbouw en de dienstverlenende sector.

Inhoud

Op communautair niveau worden reeds twee permanente lijsten opgesteld over het op nationaal niveau lopend of beoogd onderzoek (veiligheid en arbeidsgeneeskunde). Met behulp hiervan zullen in 1978 de verantwoordelijke organisaties elkaar wederzijds op de hoogte kunnen houden, ten einde de uitwisseling van kennis te bevorderen en voorwaarden te stellen voor een nauwe samenwerking tussen de onderzoeksinstituten. Uit deze lijsten zal tevens blijken op welke gebieden nog leemten bestaan.

Drie modelstudies zijn in uitvoering en wel over ontvlambare produkten, beroepsrisico's in de bouwnijverheid en bepaalde carcinogene produkten. Op grond van dit onderzoek zullen in de loop van 1978 eveneens de onderwerpen voor een gemeenschappelijk te verrichten onderzoek kunnen worden vastgesteld.

Door de diensten van de Commissie wordt gewerkt aan een data-bank die geleidelijk dient te worden aangevuld en het nieuwe speurwerk dient te bevatten; er wordt rekening gehouden met de latere aansluiting van deze data-bank op het informatie-systeem over medisch onderzoek dat door de Commissie wordt opgezet.

Het speurwerk ter opvulling van de leemten in de kennis van de toxische agentia en hun uitwerking op de gezondheid of ter verbetering van de meetmethoden voor deze stoffen, is van groot belang voor het welslagen van een aantal onderdelen van het huidige programma en wel met name voor het vaststellen van de schadelijkheidscriteria. Het zal ertoe bijdragen, dat de mogelijke en reële gevolgen voor de gezondheid van de verontreinigende en de schadelijke stoffen die op de arbeidsplaats voorkomen of kunnen voorkomen, zo exact mogelijk worden vastgesteld.

De Commissie zal met ingang van 1979 de resultaten van de uitvoering van de verschillende acties van het programma, en van het lopende onderzoek analyseren; zij zullen de grondslag kunnen vormen voor het vaststellen van een gedetailleerd, nauwkeurig omschreven communautair onderzoek- en ontwikkelingsprogramma; het voorstel hiertoe zal de Commissie later aan de Raad ter goedkeuring voorleggen.

Actie 6

Ontwikkeling van het besef voor veiligheid en gezondheidsbescherming door onderwijs en opleiding.

Motief en doel

Met deze actie wordt beoogd het besef voor veiligheid en gezondheidsbescherming te ontwikkelen door middel van onderwijs en opleiding. Zij is van essentieel belang voor het welslagen van de bevordering van de veiligheid en de hygiëne op de arbeidsplaats. Zij berust op de instructie en de opleiding en geldt zowel voor het onderwijs op verschillende niveaus als voor de onderneming. Eveneens is zij in het algemeen van belang voor diegenen binnen en buiten de sociale en beroepsorganisaties die zich met arbeidsveiligheids- en preventieproblemen bezighouden.

Het betreft een actie op middellange en lange termijn, vanwege de verschillende groepen waarop zij is gericht en vanwege het - tot dusverre - ontbreken van een echte methodiek en van gemeenschappelijke principes. Allerlei onderzoek en overleg zal nodig zijn, voordat resultaten en concrete voorstellen op communautair niveau kunnen worden bereikt.

Deze actie betreft zowel het onderwijs als de onderneming en de bevolking.

Wat het onderwijs betreft, moeten de eerste grondslagen voor de opleiding op het gebied van de veiligheid en de gezondheidsbescherming op school worden gelegd. Op verschillende onderwijsniveaus moeten de op het stuk van arbeidsveiligheid en -hygiëne noodzakelijke kennis en standpunten in het leerprogramma worden opgenomen en wel in verband met de eisen die het dagelijkse leven ten aanzien van de preventie stelt. Op communautair niveau moet een echte veiligheidspedagogie worden opgezet, die rekening houdt met de verschillende nationale tradities en eigenaardigheden, maar die van dezelfde principes uitgaat en op dezelfde benaderingswijze is gebaseerd.

In de onderneming moet de risicobestrijding systematisch op alle niveaus van de bedrijfsvoering worden georganiseerd en gecoördineerd. De veiligheidsprincipes moeten worden geconsolideerd, ontwikkeld en verbreid. Tegelijk met de op de werknemers gerichte actie, moeten de directeurs van ondernemingen en de bedrijfsleiders worden gemobiliseerd.

Wat de voorlichting van de bevolking betreft moet de op het onderwijs gerichte actie worden aangevuld met een op bepaalde bevolkingsgroepen gerichte actie. Het gebruik van audiovisuele middelen is een van de modernste en doeltreffendste middelen om deze groepen voor te lichten over het belang en de betekenis van de preventie van ongevallen en ziekten.

Inhoud

1) Onderwijs

De Commissie wil tezamen met de bevoegde nationale onderwijsinstanties voorbereidende studies opzetten voor de vaststelling van een geharmoniseerd programma op communautair niveau.

In het algemeen vormend onderwijs, dus zo vroeg mogelijk beginnend en dan tijdens de gehele duur van het schoolleven voortgezet, moet op twee niveaus worden onderwezen:

- een theoretische en praktische inleiding, bedoeld om het kind en de adolescent bewust te maken van de ongevallenrisico's;
- een opleiding die de nadruk legt op de morele en sociale aspecten van de veiligheid en de gezondheidsbescherming.

In het technisch onderwijs moet op alle niveaus van overnacht van technische kennis en beroepsopleiding ook kennis over veiligheid en gezondheidsbescherming worden overgedragen. Een speciale opleiding moet worden ingesteld voor personen die in het bijzonder met de veiligheid en de gezondheidsbescherming te maken hebben en die op dat gebied een specifieke functie of specifieke verantwoordelijkheden hebben.

De Commissie is van plan voor speciale beroepen en functies zoals arbeidsgeneeskundige, arbeidsveiligheidsspecialist, ingenieur, architect, lid van het bedrijfsveiligheidscomité, vakbondsfunctionaris communautaire opleidingsmodellen voor te stellen.

2) Onderneming

In de onderneming dient de veiligheidsopleiding binnen het bedrijf zelf ter hand te worden genomen, aangezien het algemeen vormend en het technisch onderwijs geen vervanging kunnen bieden voor aan het werksmilieu aangepaste acties. Dit soort opleiding dient een aanvulling te vormen op het op school genoten onderwijs en bovendien personen op te leiden die dit onderwijs voorheen niet hebben ontvangen.

Deze binnen de industrie te realiseren opleiding zal in hoge mate sectorieel en gedetailleerder van aard zijn. In vele gevallen zal zij worden georganiseerd door

gespecialiseerde organen waarvan de actie op communautair niveau dient te worden gecoördineerd. Men mag het belang van het onderwijs aan de hand van voorbeelden, stages en instructies "op het werk" niet verwaarlozen.

De Commissie is voornemens om met ingang van 1978:

- communautaire modellen op te stellen voor de opleiding en herscholing inzake veiligheid van bepaalde categorieën personeel: directie, kader en bazen, leiders van veiligheids- en gezondheidscursussen en leden van de veiligheidscomités;
- communautaire modellen voor veiligheidstraining op te stellen voor pas aangestelde werknemers, migrerende werknemers en werknemers die een andere betrekking hebben gekregen;
- voorschriften en gedragsregels op te stellen voor sectoriële activiteiten of gevaarlijke werkzaamheden;
- veiligheidscampagnes te organiseren met beperkte tijdsduur en met een duidelijke doelstelling, waarbij de werknemers zodanig worden betrokken dat zij zich "bewuste, actieve" elementen in de campagne voelen;
- de reeds bestaande collectieve stages uit te breiden tot andere categorieën bij de preventie en de veiligheid betrokken personen.

Ter bevordering van deze actie zullen de hetzij door de uitwisseling van ervaringen in gespecialiseerde commissies van de betrokken bedrijfstakken, hetzij bij gemeenschappelijk overeengekomen en gefinancierd onderzoek verworven kennis of denkbepelden ter beschikking van de bedrijfsleiding en de werknemers worden gesteld. Deze kennis kan worden verwerkt in instructies, voorschriften of gedragsregels die onder de betrokkenen worden verspreid en door hen van commentaar worden voorzien, en die voortdurend bijgewerkt dienen te worden.

De Commissie zal dit soort samenwerking en bevordering van de veiligheid stimuleren met behulp van de gegevens die zij dankzij de uitvoering van bepaalde andere speciale punten van het actieprogramma heeft verkregen, zoals informatie over ongevallen, technische vooruitgang bij het ontwerpen, vervaardigen en gebruiken van machines en installaties en met behulp van de resultaten van de waakzaamheid ten aanzien van de toxiciteit in de industrie.

3) Bevolkingsgroepen

Behalve de op het onderwijs gerichte actie moet voor bepaalde bevolkingsgroepen, zoals vrouwenorganisaties, ouderverenigingen en beroepsverenigingen, de algemene voorlichting over de betekenis van de preventie van ongevallen en ziekten worden georganiseerd. Op dit gebied bestaat al een aantal nationale initiatieven. Bij deze voorlichting wordt reeds van audiovisuele middelen gebruik gemaakt.

De Commissie is voornemens deze initiatieven te coördineren en gemeenschappelijk verder te ontwikkelen, films te produceren en een lopend register van uitwisselbare audiovisuele middelen op te zetten.

FICHE FINANCIERE

1. Ligne budgétaire concernée

Poste 3520

2. Intitulé de l'action

Programme d'action des Communautés européennes en matière de santé et sécurité sur le lieu de travail.

3. Base juridique

3.0 Articles 117 et 118 du Traité C.E.E.

3.1 Résolution du Conseil du 21 janvier 1974 concernant un programme d'action sociale et notamment la priorité No 6.

4. Objectif de l'action

L'élévation du niveau de protection à l'égard des risques professionnels de toute nature, en rendant plus efficace la prévention, le contrôle et la maîtrise de ces risques.

5. Incidence financière de l'action

5.0 sur les dépenses : action permanente

5.0.0.1 à la charge du budget communautaire

5.0.1 échéancier pluriannuel des crédits

<u>1978</u>	<u>1979</u>	<u>1980</u>
825.000 u.c.e.	1.100.000 u.c.e.	1.300.000 u.c.e.

à p r i x c o n s t a n t s

Si le programme d'action des Communautés européennes en matière de santé et sécurité sur le lieu de travail est adopté comme prévu dans le courant du premier semestre 1978, des actions nouvelles seront à entreprendre et justifient une augmentation des ressources, aussi bien en ce qui concerne les réunions de concertation et de consultation que des études et des programmes d'intercomparaison.

5.1. Incidence financière sur les ressources: néant

5.1.1. Mode de calcul

D'après l'expérience antérieure on peut estimer que les dépenses se répartissent comme suit:

	<u>1978</u> <u>u.c.e.</u>
- Réunions d'experts	125.000
- contrats d'études et de prestation de services pour la mise au point de directives, recommandations et guides de bonne pratique etc.	400.000
- organisation de colloques, symposia, séminaires techniques et scientifiques et publication des actes ainsi que de rapports scientifiques	100.000
- stages et séminaires destinés aux responsables des Etats membres et des partenaires sociaux	90.000
- visites d'information et coordination auprès des organes et installations qui participent à l'action communautaire de prévention	30.000
- établissement et mise en oeuvre d'un système permanent de documentation et d'information technique	70.000
- développement de moyens audio-visuels sur la sécurité du travail, l'éducation et la formation santé-sécurité	30.000
	<u>825.000</u>

Pour ce qui est de réunions, missions, études et colloques, les coûts ont été calculés d'après les barèmes utilisés par la Commission pour les dépenses de ce genre.

Pour les années 1979 et 1980, les dépenses se répartiront vraisemblablement de la même manière.

6. Financement

6.0 Financement possible par crédits inscrits au chapitre concerné dans le budget.

7. Information sur le personnel nécessaire pour la réalisation de l'action

En supposant que le programme soit accepté par le Conseil au cours de l'année 1979 les effectifs nécessaires à la réalisation du programme qui doivent être mis à la disposition des services de Luxembourg (D.G. V. et Office Statistique) doivent être évalués à 9 A, 5 B et 5 C., se répartissant comme suit :

- Office Statistique : 1 A - 1 B (effectif supplémentaire)
- D.G. V. : 8 A - 4 B - 5 C.

Dans le personnel actuel en service à la D.G. V. à Luxembourg (Direction Santé et Sécurité) il y a 4 A et 1 C qui sont déjà directement concernés par le programme. L'effectif supplémentaire à mettre à la disposition dès 1979 se composerait donc de :

4 A - 4 B - 4 C.